



ZLATI KAMEN

Za razvoj slovenskih občin

ZLATI BLISK 2022

DOBROVA POLHOV GRADEC



Kratka analiza prinaša zgoščen pregled najboljših uvrstitev občine glede na sestavljene indekse, kazalnike in spremembe kazalnikov v zadnjih štirih letih.

Na ta način je analiza hitro spričevalo poglobitnih dosežkov: razvojnega položaja občine ter njene uspešnosti v zadnjih štirih letih.

Izbor sestavljenih indeksov iz osmih področij pokaže, na katerih dveh področjih ima občina relativno najmočnejši položaj. Osem področij, ki jih zajema analiza ISSO, so: demografija, proračunska učinkovitost, gospodarstvo, trg dela, izobrazba, življenjski standard, socialna kohezija in okolje.

Dve najboljši uvrstitvi med 61 kazalniki, ki so vključeni v analizo ISSO, dajejo še podrobnejši pogled na tiste točke, kjer je občina najuspešnejša.

Zadnja dva podatka pokažeta, pri katerih od 61 kazalnikov je v času zadnjega mandata občina relativno najbolj napredovala – torej kje je najbolj izboljšala svojo uvrstitev.

Dokument nudi torej hitri vpogled in nikakor ni ustrezno nadomestilo za celotno analizo ISSO. Ta prinaša:

- Pregled osmih področij s sestavljenimi indeksi in kratkim komentarjem
- 61 kazalnikov z metodološkimi opombami
- Primerjavo vrednosti kazalnikov s povprečji za Slovenijo, regijo in z Zlatim standardom ISSO (za slovenske razmere odlično vrednostjo kazalnika)
- Povzetek glavnih ugotovitev s kratkim pregledom glavnih prednosti občine in njenih največjih razvojnih izzivov.
- Analiza v letu 2022 prinaša tudi poseben dodatek, analizo preboja: podrobno primerjavo kazalnikov, indeksov in uvrstitev v letu 2022 s tistimi z začetka mandata, torej iz leta 2019.

Struktura analize

Prvi del prinaša pregled šestih najboljših uvrstitev (po načelih, ki jih opisujemo v prejšnjih odstavkih).

Drugi del je kratek povzetek in komentar.

Zadnji del dokumenta so metodološke opombe, ki podrobneje opisujejo kazalnik in navajajo vire osnovnih podatkov.

OBČINA DOBROVA POLHOV GRADEC

NAJBOLJŠE VREDNOSTI SESTAVLJENIH INDEKSOV

- Demografija: 29. mesto
- Izobrazba: 36. mesto

NAJBOJŠE VREDNOSTI KAZALNIKOV

- Bolniška odsotnost: 2. mesto
- Indeks brezposelnosti: 3. mesto

NAJVEČJI PREBOJ

- Indeks brezposelnosti: +110 mest
- Rast bruto dohodka: +85 mest

Občina Dobrova Polhov Gradec ima odlične vrednosti demografskih kazalnikov in se po vrednosti sestavljenega indeksa za demografijo uvršča prepričljivo v zgornjo četrtino slovenskih občin. Drugo področje, kjer kraj izstopa, je izobrazba. Tudi tu se občina Dobrova Polhov Gradec uvršča v zgornjo četrtino.

Med posameznimi kazalniki izstopa zdravje prebivalcev. V zadnjem obdobju so v kraju v povprečju zabeležili 12 dni bolniške odsotnosti na zaposlenega. Manj so jih le še v eni občini (to je Cerkljenjak). Dobrova Polhov Gradec ima zelo dobre rezultate tudi na področju brezposelnosti – glede na indeks brezposelnosti (ta vključuje stopnjo brezposelnosti in dinamiko sprememb) je občina uvrščena na odlično tretje mesto.

Prav pri brezposelnosti je občina v času zadnjega mandata naredila preboj. Glede na indeks brezposelnosti je Dobrova Polhov Gradec v štirih letih pridobila kar 110 mest. Drugo področje, kjer je kraj močno izboljšal svojo uvrstitev, je dinamika rasti povprečnega bruto dohodka prebivalcev. Tu je Dobrova Polhov Gradec pridobila 85 mest.

METODOLOŠKE OPOMBE

Indeks: demografija

Demografski indeks je pokazatelj stanja in glavnih trendov na demografskem področju. Zajema kazalnike, povezane s številom in s starostno strukturo prebivalstva. Odvisen je od priseljevanja prebivalstva, spremembe števila prebivalcev, starostne strukture ter staranja prebivalstva. Indeks je izračunan s pomočjo šestih kazalnikov v dveh skupinah: ob treh kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjujejo trije spremljevalni kazalniki. Indeks tvorijo štirje kazalniki spremembe in dva kazalnika stanja.

Indeks: izobrazba

Indeks izobrazbe vključuje kazalnike, povezane z izobrazbeno strukturo, s študijskimi aktivnostmi prebivalstva in spodbudami občine za izobraževanje na terciarni stopnji. Posebno področje, vključeno v indeks, je beg možganov: kazalnik, ki nam pove, v kolikšni meri študijske aktivnosti prebivalcev vplivajo na izobrazbeno strukturo v kraju. Indeks je izračunan s pomočjo šestih kazalnikov v dveh skupinah: ob treh kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjujejo trije spremljevalni kazalniki. Indeks tvorijo štirje kazalniki stanja in po en kazalnik spremembe ter aktivnosti.

Bolniška odsotnost

Povprečno trajanje bolniške odsotnosti v dnevih na leto na zaposlenega v kraju. Dodatni kazalnik zdravstvenega standarda. »Kazalnik bolniške odsotnosti kaže splošno zdravstveno stanje in zmožnost za delo zaposlenih in samozaposlenih prebivalcev. Poleg objektivnih bolezenskih težav na individualno odločitev za bolniško odsotnost vpliva zapleten preplet dejavnikov, kot so razmere na delovnem mestu, vključno z medsebojnimi odnosi in organizacijo dela, družinske in osebne okoliščine, obseg pravic v sistemu socialnega zavarovanja in tudi razmere na trgu delovne sile.« Pri izračunu NIJZ upošteva vse dneve, »ki jih izbrani osebni zdravniki vpišejo na potrdilo o zdravniško opravičeni odsotnosti z dela. Vključeni so dnevi bolniške odsotnosti zaradi vseh razlogov; od bolezni, poškodb, do nege otrok in ostalih. Kazalnik imenujemo tudi indeks onesposabljanja (IO).«

Kazalnik je izračunan kot razmerje med skupnim številom dni bolniške odsotnosti v letu in številom zaposlenih prebivalcev.

MERJENO OBDOBJE: 2019 (objava 2021).

VIR: Nacionalni inštitut za javno zdravje. Publikacija Zdravje v občini.

Indeks brezposelnosti

Kombinirani indeks stopnje in dinamike brezposelnosti. Indeks nam z enim številom pokaže stanje na področju brezposelnosti: tako stopnjo kot dinamiko sprememb. Indeks je izračunan kot povprečna vrednost dveh indeksiranih vrednosti (za stopnjo brezposelnosti in za dinamiko sprememb).

MERJENO OBDOBJE: Stanje: junij 2021. Sprememba: 2017 – 2021 (junij)

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE: Zavod za zaposlovanje RS

Opombi za kazalnike, povezane z največjim prebojem, so iz analize ISSO 2022. V analizi preboja primerjamo vrednosti kazalnikov iz te analize s tistimi iz analize ISSO 2019.

Indeks brezposelnosti

Kombinirani indeks stopnje in dinamike brezposelnosti. Indeks nam z enim številom pokaže stanje na področju brezposelnosti: tako stopnjo kot dinamiko sprememb. Indeks je izračunan kot povprečna vrednost dveh indeksiranih vrednosti (za stopnjo brezposelnosti in za dinamiko sprememb).

MERJENO OBDOBJE: Stanje: junij 2021. Sprememba: 2017 – 2021 (junij)

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE: Zavod za zaposlovanje RS

Rast bruto prejemkov

Za koliko evrov so se povečali povprečni bruto prejemki na posameznika v petih letih. Podatek uporabljamo kot dodatni pokazatelj blaginje. Med povprečne bruto prejemke na prebivalca v občini so vključeni vsi obdavčljivi in neobdavčljivi prihodki, ki so jih osebe prejele v koledarskem letu.

MERJENO OBDOBJE: Sprememba med 2015 in 2019.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE: SURS.



ZLATI KAMEN
Za razvoj slovenskih občin

© Zlati kamen 2022

Izdelava analize: SBR d.o.o.

Zlati kamen je skupni projekt družb Planet GV in SBR.

www.zlatikamen.si